

PROGRAM NA RZECZ
SPOŁECZNOŚCI ROMSKIEJ
W POLSCE MAI C

Projekt „Dziecko Romskie w Integracyjnej Świetlicy Środowiskowej”

Cel główny:

Zapewnienie dzieciom opieki oraz wspomaganie ich wszechstronnego rozwoju w przyjaznym i bezpiecznym otoczeniu.

Cele szczegółowe:

1. Rozwój zainteresowań i uzdolnień dzieci.
2. Kształtowanie wrażliwości artystycznej.
3. Nauka wyrażania emocji poprzez sztukę.
4. Kultywowanie tradycji i kultury.
5. Wyrównywanie braków edukacyjnych poprzez naukę języka angielskiego.
6. Wspieranie edukacji poprzez pomoc w nauce i kształtowanie nawyku systematycznego odrabiania lekcji.
7. Integracja dzieci i ich rodzin.
8. Kształtowanie właściwych nawyków, zachowań i norm społecznych.
9. Rozbudzanie chęci poznawania otaczającego świata.
10. Wszechstronny rozwój dzieci poprzez organizowanie wyjazdów plenerowo - edukacyjnych.
11. Promowanie aktywności fizycznej i zdrowego trybu życia.

Świetlica romska funkcjonuje w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Ostródzie od 2004 roku, tj. od początku realizacji rządowego Programu na Rzecz Społeczności Romskiej w Polsce.

Każdy kolejny rok pokazuje jak bardzo potrzebne było jej utworzenie. Jest ona miejscem, w którym mogą spotkać się dzieci bez względu na pochodzenie, kulturę czy status społeczny. Wszystkie mogą liczyć na akceptację i pomocną dłoń. Nasza świetlica została powołana, aby wspierać te najbardziej potrzebujące, zapewnić im bezpieczne i atrakcyjne spędzenie wolnego czasu, umożliwić wszechstronny rozwój i integrację z otoczeniem.

Liczba systematycznie uczestniczących w zajęciach dzieci stale wzrasta. Obecnie jest ich 25 w wieku od 4 do 12 lat. Świetlica ma charakter integracyjny. Uczęszczają na nią zarówno mali Romowie, jak również nie-Romowie, w większości wywodzący się z rodzin o niskim statusie społecznym i materialnym. Niestety nie mają one wpływu na warunki życia stworzone im przez dorosłych. Otacza je emocjonalna pustka, którą my dorośli możemy i powinniśmy wypełnić. Dla naszych podopiecznych świetlica często jest jedynym miejscem,

gdzie mogą otrzymać fachową pomoc dydaktyczną i spędzić czas w sposób atrakcyjny i konstruktywny.

Dominującym problemem, z jakim spotykamy się w naszej pracy są zaniedbania wychowawcze, które skutkują u dzieci poważnymi brakami w sferze edukacyjnej i społecznej. Dlatego też kadra świetlicy dokłada wszelkich starań, aby wyjść na przeciw ich indywidualnym potrzebom. Chcemy aby udział w zajęciach dawał im poczucie bezpieczeństwa i akceptacji. Pragniemy kształtować je w poszanowaniu norm społecznych, odmienności drugiego człowieka i chęci aktywnego poznawania otaczającego świata.

Działania w 2013 roku będą kontynuacją dotychczas podejmowanych zadania, wzbogacone o nowe, ciekawe formy aktywności wspierające rozwój dzieci. Zajęcia w świetlicy w dalszym ciągu odbywać się będą trzy razy w tygodniu w godzinach popołudniowych. Założone w projekcie zadania będą realizowane poprzez szeroki zakres działań o charakterze edukacyjnym, integracyjnym, ogólnorozwojowym, rozrywkowym, artystycznym i ruchowym.

W roku 2013 planowane są następujące działania:

Zajęcia arteterapeutyczne. Terapia przez sztukę.

1. Warsztaty taneczne

Zajęcia prowadzone będą przez instruktora tańca, którego praca wspomagana będzie przez przedstawicielkę społeczności romskiej deklarującą chęć zapoznania dzieci z tradycyjnym tańcem romskim. Taniec jest bardzo ważnym elementem naszej pracy w świetlicy. Pozwala dzieciom wyzwolić emocje, jest doskonałą formą relaksu, uczy koordynacji ruchów, samokontroli i współpracy w grupie. Jest głęboko zakorzeniony w kulturze romskiej, co czyni go szczególnie atrakcyjną formą zajęć. Nabyte umiejętności dzieci będą mogły zaprezentować podczas organizowanych imprez okolicznościowych. Zajęcia odbywać się będą jedną godzinę w tygodniu.

2. Warsztaty muzyczne

Zajęcia prowadzone będą przez instruktora, którego praca skupiać się będzie na kształtowaniu wrażliwości muzycznej dzieci. Swoim zakresem obejmować będą regularne próby zespołu, podczas których uczestnicy ćwiczą śpiew, grę na instrumentach, przygotowują program artystyczny na zaplanowane uroczystości, spotkania, imprezy integracyjne. Zajęcia muzyczne są przez dzieci bardzo lubiane i wyczekiwane. Pomagają również odkrywać talenty i pasje. Podobnie jak zajęcia taneczne dają możliwość wyrażania emocji, integrują, pozwalają ukierunkować zainteresowania, uczą wrażliwości, estetyki. Odbywać się będą dwie godziny w tygodniu.

3. Warsztaty plastyczne

Zajęcia plastyczne prowadzone będą przez instruktora, który będzie starał się rozbudzić wyobraźnię i twórcze myślenie dzieci. Przy pomocy różnych technik będą one mogły rozwijać swoje umiejętności manualne i uzdolnienia, a przy okazji poszerzać wiedzę o otaczającym świecie. Warsztaty odbywać się będą dwie godziny w tygodniu.

4. Warsztaty teatralne

Podczas tego typu zajęć dzieci będą pracować nad programem artystycznym, który prezentowany będzie przy okazji wspólnie obchodzonych świąt, uroczystości. Poprzez warsztaty teatralne chcemy zachęcić je do publicznych występów, przełamać wstyd, podnieść poczucie własnej wartości. Jednocześnie jest to forma zajęć, która ćwiczy pamięć dzieci, a tym samym rozwija ich możliwości intelektualne. Zajęcia odbywać się będą dwie godziny w miesiącu.

Nauka języka angielskiego.

Zajęcia będą kontynuacją pracy rozpoczętej w roku 2012. W dalszym ciągu prowadzone będą przez nauczyciela, który poprzez wspólną zabawę będzie starał się rozbudzić w dzieciach zainteresowanie językami obcymi i zachęcić je do nauki. Prowadzone dotychczas lekcje angielskiego cieszą się bardzo dużą frekwencją i są przez dzieci lubiane. Dzięki nim nasi mali podopieczni mają możliwość wyrównania braków edukacyjnych, a także indywidualnych korepetycji jeśli zachodzi taka potrzeba. Nauka języka angielskiego odbywać się będzie cztery razy w miesiącu, a każde z zajęć będzie trwało jedną godzinę.

Zajęcia kulinarne „Palce lizać”.

W roku 2012 rozpoczęto cykl zajęć kulinarnych połączonych z nauką zasad właściwego zachowania się przy stole. Są one dla dzieci bardzo atrakcyjne i pożyteczne. Uczą nie tylko odpowiednich manier i kultury, ale również współpracy w grupie, zachowania porządku, a także czysto praktycznych umiejętności kulinarnych (wspólne przygotowywanie różnego rodzaju posiłków z wykorzystaniem sprzętów kuchennych). W 2013 roku tego rodzaju zajęcia będą kontynuowane. Planowane jest wzbogacenie ich o wspólne wyjście do restauracji. Dla większości dzieci będzie to nowe, pouczające doświadczenie. Pozwoli im w praktyce wykorzystać nabyte umiejętności, podniesie poczucie własnej wartości i umożliwi spędzenie czasu w odmiennym, ciekawym otoczeniu.

Zajęcia sportowo – rekreacyjne.

Są one stałym, nieodzownym elementem pracy z dziećmi. Pozwalają im zrelaksować się, wyładować emocje, poprawić sprawność fizyczną. Uczą również zdrowej rywalizacji i są doskonałą okazją do wspólnej zabawy. W roku 2013 w ramach zajęć sportowych planowane są dwa wyjścia na basen do Aquaparku, z których każde będzie trwało godzinę zegarową. Będzie to czas pełen atrakcji i niezapomnianych wrażeń. Podczas pobytu dzieci będą mogły skorzystać między innymi z:

- łódek w kształcie łabędzia wykonanych ze specjalnej wytrzymałej pianki,
- wodnych kul o średnicy 2 m, w których można poruszać się po powierzchni basenu,
- łódek dla dzieci z napędem ręcznym, a także wielu innych atrakcji.

Zajęcia edukacyjne i kompensacyjne.

Swoim zakresem obejmować będą wspólne odrabianie lekcji, czytanie książek, pogadanki tematyczne, gry edukacyjne, ogólnorozwojowe, prace manualne. Zajęcia mają na celu zachęcenie dzieci do nauki i samorozwoju. Ich forma zawsze dostosowywana jest indywidualnie do wieku i możliwości każdego dziecka.

Dożywianie dzieci.

Zapewnienie posiłku podczas zajęć świetlicowych jest bardzo istotnym aspektem naszej pracy. Dzieci często przychodzą na świetlicę bezpośrednio po zajęciach szkolnych w porze podwieczorku. Również z uwagi na złe warunki materialne, w jakich żyje większość z nich świetlica jest często jedynym miejscem, gdzie mogą zjeść wartościowy posiłek.

Spotkania z tradycją i kulturą.

Jest to forma zajęć mająca na celu integrację dzieci, ich rodzin, zacieśnianie więzi i angażowanie do wspólnych działań. Realizowana jest poprzez różnego rodzaju imprezy okolicznościowe, rodzinne, wspólnie obchodzone święta i uroczystości. W 2013 roku planowane jest zorganizowanie następujących działań:

1. „Dzień Rodziny”

W roku 2013 planowane jest zorganizowanie „Dnia Rodziny”. Spotkanie odbędzie się w formie pikniku integracyjnego, w którym udział wezmą dzieci i ich rodzice. Będzie on połączeniem Dnia Matki, Dnia Dziecka i Dnia Ojca oraz doskonałą okazją do wspólnego spotkania, integracji i zabawy. Zorganizowane będzie w gospodarstwie agroturystycznym w Bukwałdzie. Podczas imprezy przeprowadzone będą konkursy, rywalizacje sportowe, wspólne zabawy. Uczestnicy będą mieli możliwość jazdy konnej i przejazdu bryczką. Poznają wiele ciekawych gatunków zwierząt domowych i egzotycznych. Do dyspozycji dzieci będzie ponadto bogato wyposażony plac zabaw z torem samochodzikowym. Na zakończenie organizowane będzie wspólne ognisko.

2. Integracyjna impreza choinkowa

Stałym punktem naszej pracy jest organizowana co roku zabawa choinkowa. Pełni ona funkcję nie tylko rozrywkową, ale przede wszystkim integracyjną. Naszym zdaniem niezastąpione są takie wydarzenia, w których rodzice, dziadkowie robią coś razem z dziećmi. Wspólny czas spędzony podczas zabawy, humor, mocno wszystkich integruje i stwarza niezwykle przeżycia. W roku 2013, podobnie jak w latach minionych, chcielibyśmy zorganizować zabawę przy współpracy z grupą artystyczną **Ruphert&Rico** z Kalisza, która wykona autorski program rozrywkowy. Uczestnicy będą brać udział w zabawach i konkursach, a na koniec każde dziecko otrzyma od Świętego Mikołaja paczkę ze słodyczami.

3. Wigilia

W Wigilii udział wezmą dzieci, rodzice i kadra świetlicy. Będzie to czas podsumowania całego roku pracy, refleksji nad zbliżającymi się świętami, przypomnienia ich istoty i towarzyszących im tradycji. Dzieci wraz z opiekunami przygotowują wspólny posiłek wigilijny.

Wyjazdy plenerowo – edukacyjne. Poznajemy swoje okolice.

Coraz częściej dziecko zna to, co obce, a nie zna zabytków, tradycji oraz historii miejsca swojego zamieszkania. Dlatego już od najmłodszych lat powinniśmy przybliżyć dziecku okolice, w których żyje. Związek z własnym regionem jest sprawą bardzo istotną dla ukształtowania w dzieciach własnej tożsamości. Planując wszelkiego rodzaju wyjazdy zawsze staramy się aby łączyły w sobie elementy zabawy i nauki. Dzięki temu wyprawy są dla dzieci atrakcyjne i pożyteczne. W 2013 roku zorganizowana będzie jednodniowa wycieczka do Parku Etnograficznego w Olsztynku i Muzeum Bitwy pod Grunwaldem. Zwiedzanie rozpoczniemy od Muzeum Budownictwa Ludowego, gdzie oprócz spaceru z przewodnikiem na dzieci będą czekały dodatkowe atrakcje:

1. Spotkanie z baśnią i legendą Warmii i Mazur

Celem zajęć jest zapoznanie dzieci i młodzieży z bajkami z regionu Warmii i Mazur. Podczas lekcji dzieci wysłuchają wybranej baśni lub legendy, a następnie wyrażą własne zdanie o bohaterach oraz stworzą ilustracje do baśni wybraną przez siebie metodą.

2. Tajemnice wiejskiej okiennicy

Zajęcia składają się z dwóch części:

- pierwszej, podczas której uczestnicy oprowadzani są po wybranych obiektach w celu poznania charakterystycznego detalu architektonicznego,
- drugiej, podczas zajęć warsztatowych zadaniem dzieci jest odpowiednie umieszczenie detalu na papierowych modelach domów wiejskich (przyklejenie drzwi, okien, okiennic, pazdurów i śparogów) i pokolorowanie całości.

Na zakończenie wycieczki planowany jest wyjazd na Pola Grunwaldzkie. W Muzeum Grunwaldzkim dzieci będą mogły zobaczyć zbiory militarne pochodzące z badań archeologicznych, zaś w sali kinowej, która mieści się pod amfiteatrem będą mogły obejrzeć fragmenty filmu „Krzyżacy”.